

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: R. Berdilo)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: E. Palanciuc, Gr. Dașchevici, V. Clima)

Instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție (jud. V. Doagă, N. Vascan, T. Chișca-Doneva)

Î N C H E I E R E

10 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Nina Vascan
Tamara Chișca-Doneva

examinând cererea de revizuire depusă de către Liudmila Perederii,
în cauza civilă, la cererea Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale
municipale Chișinău nr. 1 cu privire la confirmarea legalității alegerilor locale noi
ale primarului general al municipiului Chișinău, din 20 mai 2018 (turul I) – 03
iunie 2018 (turul II) și validarea mandatului primarului ales în municipiul
Chișinău,

împotriva deciziei din 11 iulie 2018 a Curții Supreme de Justiție, prin care a
fost respins recursul declarat de către Iuri Țopa și Liudmila Perederii și menținută
încheierea din 3 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 11 iunie 2018 Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale municipale
Chișinău nr. 1, a depus în instanța de judecată o cerere privind confirmarea
legalității alegerilor locale noi ale primarului general al municipiului Chișinău, din
20 mai 2018 (turul I) – 03 iunie 2018 (turul II), și validarea mandatului primarului
ales în municipiul Chișinău, în temeiul articolului 146 Cod electoral, dar și al
punctului 19 din Instrucțiunea privind modul de împachetare, sigilare și
transmitere a documentelor și materialelor electorale de la alegerile locale,
aprobată prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 3403 din 19 mai 2015
(f.d. 3, vol. I).

Prin hotărârea din 19 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, nu s-
a confirmat legalitatea alegerilor locale noi ale primarului general al municipiului
Chișinău, din 20 mai 2018 (turul I) – 03 iunie 2018 (turul II). S-a dispus
transmiterea hotărârii în 24 de ore după adoptare către Comisia Electorală Centrală
și Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale municipale Chișinău nr. 1 (f.d.
151, 153-167, vol. I).

La 20 iunie 2018 Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr” și Andrei
Năstase, reprezentăți de avocatul Pavel Dumitru, au declarat apel nemotivat
împotriva hotărârii din 19 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d.

168, vol. I), iar ulterior un apel motivat împotriva aceleiași hotărâri (f.d. 216-223, vol. I).

De asemenea, la 20 iunie 2018 Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”, reprezentat de Nicolae Fomov, a declarat un apel nemotivat împotriva hotărârii din 19 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d. 175- 176, vol. I), iar ulterior un apel motivat împotriva aceleiași hotărâri (f.d. 201-206, vol. I).

La 20 iunie 2018 Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale municipale Chișinău nr. 1, a declarat un apel nemotivat împotriva hotărârii din 19 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d. 182, vol. I), iar ulterior un apel motivat împotriva aceleiași hotărâri (f.d. 208-210, vol. I).

La 20 iunie 2018 Liudmila Perederii și Iuri Țopa au declarat apel împotriva hotărârii din 19 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d. 171-172, vol. I), iar ulterior Liudmila Perederii și-a concretizat cererea de apel (f.d. 237-239, vol. I).

Prin încheierea din 21 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a încetat procedura în apel conform apelului exercitat de Liudmila Perederii și Iuri Țopa, în legătură cu exercițiul căii ordinare de atac de către persoane care nu sunt în drept să declare apel. (f.d. 55-57, vol. II)

Prin decizia din 21 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-au respins cererile de apel declarate de Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr”, concurentul electoral Andrei Năstase, Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova” și Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale municipale Chișinău nr. 1 și s-a menținut hotărârea din 19 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d. 58-77, vol. II).

La 22 iunie 2018 Liudmila Perederii, a declarat recurs împotriva deciziei din 21 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

La 22 iunie 2018 Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr” și Andrei Năstase, reprezentați de avocatul Dumitru Pavel, au declarat recurs împotriva deciziei din 21 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

La 22 iunie 2018 Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”, reprezentat de Nicolae Fomov, a declarat recurs împotriva deciziei din 21 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

La 22 iunie 2018 Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale municipale Chișinău nr. 1, a declarat recurs împotriva deciziei din 21 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

La 23 iunie 2018 Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr” și Andrei Năstase, reprezentați de avocatul Pavel Dumitru, au depus recurs suplimentar.

Prin încheierea din 25 iunie 2018 a Curții Supreme de Justiție recursurile declarate de Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr” și de către candidatul electoral Andrei Năstase, reprezentați de avocatul Dumitru Pavel, de Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”, reprezentat de Nicolae Fomov, de Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale municipale Chișinău nr. 1 și de către Liudmila Perederii s-au considerat inadmisibile. (f.d. 213-226, vol.II)

La 26 iunie 2018 Țopa Iuri și Liudmila Perederii, au depus cerere de revizuire împotriva hotărârii din 19 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

deciziei din 21 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău și încheierii din 25 iunie 2018 a Curții Supreme de Justiție.

Prin încheierea din 27 iunie 2018 a Curții Supreme de Justiție s-a restituit cererea de revizuire depusă de Liudmila Perederii și Iuri Țopa împotriva încheierii din 25 iunie 2018 a Curții Supreme de Justiție. S-a remis Liudmillei Perederii și lui Iuri Țopa încheierea în cauză și cererea de revizuire împreună cu copiile actelor anexate. S-a explicat Liudmillei Perederii și lui Iuri Țopa că restituirea cererii de revizuire, nu exclude posibilitatea adresării cu aceeași cerere de revizuire la Curtea de Apel Chișinău, conform competenței. (f.d. 234-239, vol.II)

La 28 iunie 2018 Iuri Țopa și Liudmila Perederii, au depus cerere de revizuire împotriva hotărârii din 19 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, menținută prin decizia din 21 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Prin încheierea din 3 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă ca inadmisibilă cererea de revizuire declarată de către Iuri Țopa și Liudmila Perederii împotriva hotărârii din 19 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, menținută prin decizia din 21 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău. (f.d. 8-16, vol.III)

La 4 iulie 2018 Iuri Țopa și Liudmila Perederii, au declarat recurs împotriva încheierii din 3 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Prin decizia din 11 iulie 2018 a Curții Supreme de Justiție s-a respins recursul declarat de către Iuri Țopa și Liudmila Perederii și s-a menținut încheierea din 3 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău. (f.d. 37-43, vol.III)

La 10 iulie 2018 Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr” și candidatul electoral Andrei Năstase, reprezentați de avocatul Pavel Dumitru, au depus cerere de revizuire împotriva încheierilor din 25 iunie 2018 a Curții Supreme de Justiție. (f.d. 45, vol.III)

Prin încheierea din 17 iulie 2018 a Curții Supreme de Justiție, s-a restituit cererea de revizuire depusă de Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr” și candidatul electoral Andrei Năstase, reprezentați de avocatul Pavel Dumitru, împotriva încheierilor din 25 iunie 2018 a Curții Supreme de Justiție. (f.d. 63-70, vol.III)

La 17 iulie 2018 Liudmila Perederii, a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 11 iulie 2018 a Curții Supreme de Justiție, prin care s-a respins recursul declarat de către Iuri Țopa și Liudmila Perederii și s-a menținut încheierea din 3 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea cererii de revizuire a indicat că la adoptarea încheierii supuse revizuirii i-a fost încălcat art. 6§1 CEDO, care stipulează că orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil în fața unei instanțe instituite de lege, aceasta deoarece mandatul unui judecător, și anume, Iuliana Oprea, care a participat la examinarea cererii de recuzare a judecătorilor, a expirat.

Recurenta în acest sens, a menționat cauzele CEDO ce se referă la scopul sintagmei „instanță instituită de lege”.

Liudmila Perederii a susținut că este indiscutabil faptul că mandatul judecătorului Iuliana Oprea a expirat cu ceva timp înainte ca dânsa să fi fost membru al completului de judecată, la examinarea cererii de recuzare.

Astfel, a evidențiat că mandatul Iulianei Oprea a fost prelungit începând cu 18 aprilie 2018 pentru exercitarea activității de judecător al Curții Supreme de

Justiție până la numirea în funcție a unui nou judecător de către Parlamentul Republicii Moldova, iar la 26 aprilie 2018 prin hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 72, Victor Burduh a fost numit în funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție.

Ca urmare, mandatul judecătorului, Iuliana Oprea a expirat la 26 aprilie 2018 din momentul numirii dlui. Victor Burduh în funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție.

Or, această împrejurare nu permite să conchidă că completul de judecată care a examinat cererea de recuzare la 11 iulie 2018, putea fi considerat drept instanță instituită de lege.

A considerat recurenta că, examinarea cererii de recuzare în completul respectiv, constituie o eroare, care a afectat soluția deciziei din 11 iulie 2018 a Curții Supreme de Justiție, prin care a fost respins recursul declarat de către Iuri Țopa și Liudmila Perederii și menținută încheierea din 3 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Pledând pentru admiterea cererii de revizuire, a invocat art. 446 alin. (1), 447 lit. a), 448 alin. (2), 449 lit. b), 450 lit. b), 451 alin. (1), (2), 452 alin. (1¹) și art. 453 alin. (1) lit. b) Codul de procedură civilă.

Recurenta a solicitat, admiterea cererii de revizuire, casarea deciziei din 11 iulie 2018 a Curții Supreme de Justiție și restituirea cauzei la rejudecare în Curtea de Apel Chișinău.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire neîntemeiată și care urmează a fi respinsă ca inadmisibilă din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 453 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanța poate emite încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 451 Cod de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă.

După cum rezultă din actele cauzei, revizuentul Liudmila Perederii cu referire la prevederile art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă, a invocat că nu i-au fost și nu i-au putut fi cunoscute la data examinării cauzei următoarele împrejurări, și anume, că participarea judecătorului, Iuliana Oprea, la examinarea cererii de recuzare la 11 iulie 2018, mandatul căreia a expirat la 26 aprilie 2018 din momentul numirii dlui. Victor Burduh în funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție, nu permite să conchidă că completul de judecată poate fi considerat drept instanță instituită de lege.

În conformitate cu art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a speței.

În sensul normei enunțate este important de înțeles că circumstanțele sau faptele trebuiau să existe obiectiv până la data pronunțării deciziei, să aibă

importanță esențială pentru justa soluționare a cauzei civile, adică să aibă putere decisivă asupra concluziei instanței de judecată, să fie descoperite după ce încheierea judecătorească devine irevocabilă.

De altfel, art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă, indică asupra unor circumstanțe (fapte) necunoscute anterior revizuentului, dar întrucât examinarea fondului cauzei prezumă că instanța a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii, este evident că o condiție esențială pentru admiterea revizurii este că și instanței nu i-au fost și nu au putut fi cunoscute aceste circumstanțe (fapte).

Pentru acest motiv de revizuire esențial este ca revizuentul să probeze că nu a știut anterior pronunțării încheierii a cărei revizuire se cere despre aceste circumstanțe sau fapte și că nu a avut posibilitatea de a le cunoaște, în caz contrar ele nu pot servi ca temei de revizuire.

Astfel, ca o condiție esențială de redeschidere a procesului pe acest temei este ca circumstanțele (faptele) să fi existat obiectiv până la data pronunțării deciziei, ele urmând a fi diferențiate de faptele noi apărute după pronunțarea deciziei. Faptele noi apărute după darea încheierii pot servi temei de adresare cu o nouă cerere în judecată, dar nu ca temei de revizuire.

În același timp, revizuentul trebuie să probeze că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii. Or, lipsa acestui suport probatoriu, ca element indispensabil al temeiului prevăzut la art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă, decade sau lipsește revizuentul de posibilitatea invocării unui atare temei.

Cu referire la prevederile enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție remarcă că cele invocate de Liudmila Perederii, în susținerea cererii de revizuire nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă, or, revizuentul invocând faptul că i-au devenit cunoscute circumstanțe și fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute la data examinării cauzei, și anume, că examinarea cererii de recuzare la 11 iulie 2018, în completul de judecată în care a participat judecătorul, Iuliana Oprea, mandatul căreia a expirat la 26 aprilie 2018, constituie o eroare, care a afectat soluția deciziei din 11 iulie 2018 a Curții Supreme de Justiție, care în opinia sa confirmă circumstanțe esențiale ale cauzei, nu a făcut dovada faptului că în procesul examinării anterioare a cauzei nu i-au fost cunoscute aceste date sau nu a avut posibilitate de a cunoaște, condiție însă care este direct impusă prin lege.

Or, scopul acestei cereri de revizuire este mai curând să obțină o nouă examinare a cauzei decât o procedură de revizuire în sensul art.449-453 Cod de procedură civilă.

Astfel, circumstanțele și faptele enunțate nu pot constitui împrejurări noi, care nu au fost și nu au putut fi cunoscute.

Situația de fapt impune de a remarca la capitolul dat că revizuirea este o cale de atac de retractare și nu de reformare prin intermediul căreia se poate obține anularea unei hotărâri sau încheieri judecătorești irevocabile și reînnoirea judecării în cazurile expres determinate de lege, iar retractarea neîntemeiată a încheierii contestate poate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice. De

aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate, care sunt prevăzute în mod limitativ în art. 449 Cod de procedură civilă.

În consecință, sub aspectul analizat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că revizuentul Liudmila Perederii în cererea de revizuire nu a invocat niciun temei, care s-ar încadra în prevederile art. 449 Cod de procedură civilă, în baza căruia se poate solicita revizuirea deciziei, ci din contra a oferit împrejurări care nu au relevanță.

Totodată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că, posibilitatea reinițierii procesului de judecată urmează să fie examinată prin prisma principiului securității raporturilor juridice.

Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului res judicata, adică principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești. Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii, doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (Roșca v. Moldova, § 25, Popov nr. 2 vs. Moldova).

Din considerentele menționate și având în vedere că cererea de revizuire nu indică temeiuri prevăzute de art. 449 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire depusă de către Liudmila Perederii, ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Liudmila Perederii, împotriva deciziei din 11 iulie 2018 a Curții Supreme de Justiție, în cauza civilă, la cererea Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale municipale Chișinău nr. 1 cu privire la confirmarea legalității alegerilor locale noi ale primarului general al municipiului Chișinău, din 20 mai 2018 (turul I) – 03 iunie 2018 (turul II) și validarea mandatului primarului ales în municipiul Chișinău.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Nina Vascan

,

Tamara Chișca-Doneva